

CRONICÓ

ANY: 2003

EPOCA: II

NUM: 7

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ DE CRONISTES OFICIALS

IN MEMORIAM

EN RECUERDO DE VICENTE SIMÓN AZNAR,
CRONISTA OFICIAL DE AZUEBAR

El día 29 de enero, tuvieron lugar en Segorbe las exequias por la muerte de Vicente Simón Aznar, Cronista Honorario de Azuébar, a las que asistieron entre otras autoridades el alcalde de Azuébar, Luis Navarro Murria. La muerte le sobrevino a los noventa y ocho años de edad.

El año 1931, escribió su primer artículo publicado en El Mercantil Valenciano que llevaba por título "Marcha de la civilización", inspirado en la contemplación de la ciudad de Valencia desde la torre del Micalet.

Las elecciones celebradas el 14 de abril de 1931, dieron como resultado la proclamación de la segunda República en España. En Segorbe, se daba la circunstancia social de que la casi totalidad de votantes eran labradores, trabajadores de las tierras arrendadas a terratenientes de la ciudad, al obispado, etc., grandes propietarios en general inclinados a la continuidad de la monarquía; ésta convincente reflexión de Vicente Simón, le hace concluir el por qué de que los resultados electorales en su ciudad natal fuera favorable a la desaparecida monarquía "*pues estos labradores creían que su deber era votar como lo hacían los dueños de sus tierras, es decir, un sometimiento de su voluntad al ideal ajeno a sus conciencias*". Todo esto quedó reflejado en su segundo artículo "Para los pueblos dormidos", después de escrito pensó en un título más sugerente: "Voluntades sometidas".

El primer libro escrito "*Segóbriga según los escritos*" publicado en el año 1991, se trata de una recopilación abrumadora de datos históricos tendentes a demostrar que la antigua ciudad celtibérica de Segóbriga estaba situada en la actual Segorbe y no en el pueblo de Saelices (Cuenca), donde la ubican otros historiadores. Más allá de las conclusiones científicas, es ésta una obra que habla de su tenacidad su constancia y la firmeza de sus convicciones, en una lucha permanente

UN ADÉU A L'AMIC JOSÉ Mª MORENO
ROYO, CRONISTA OFICIAL DE MANISES

Va nàixer a Manises un 23 de gener de 1922. Fa uns mesos, el 3 de febrer de 2003, després d'una llarga malaltia, ens va deixar per a sempre. Recorde l'última de les visites a sa casa, postrat al llit, a penes hem va conèixer, li portava l'últim dels articles per ell publicat, es tractava del seu treball sobre la reconstrucció del pont de Quart en 1847 presentat al III Congrés de l'Horta Sud, editat al núm. 12 de la revista Torrens de l'Ajuntament de Torrent.

Hem venen a la memòria les reunions a sa casa amb Enric Juan, cronista d'Alaquàs, Manuel V. Febrer, cronista d'Alcàsser, José Royo, cronista de Torrent, i el que açò els escriu, cronista d'Aldaia, realitzant un estudi sobre la demografia de l'Horta Sud a l'etapa pre industrial.

Amant de Manises, de la gent, del poble i del seu passat, seria una definició vàlida per a la seua persona. Destacaríem entre les seues virtuts la d'investigador incansable i la seua puntualitat a l'hora d'entregar els originals, la seua llavor com a estudiós i conservador de l'Arxiu Parroquial de Manises. Les portes de sa casa sempre estaven obertes als estudiants de Manises o de fora, on anaven a demanar-li informació.

Molt prompte va ser anomenat membre del Centre de Cultura Valenciana, col·laborador de la Gran Enciclopedia de la Región Valenciana. Pels seus treballs i la seua saviesa fou anomenat Cronista Oficial de Manises el 27 de febrer de 1979 pel seu ajuntament. D'immediat passà a formar part de la Junta de Govern de l'Associació de Cronistes Oficials, on destacaríem la seua entrega, encarregant-se de l'edició de la revista Cronicó, on va jugar un gran paper la família i en especial la seua dona Leonor, una més a l'hora de treballar.

Les aportacions de José María Moreno a la història de Manises foren constants als llocs més diversos. Participa al Congrés de "Artes y Costumbres

por reivindicar el nombre de Segóbriga para la ciudad de Segorbe.

Pero la obra trascendental de Vicente Simón Aznar es sin lugar a dudas "Historia de la Cartuja de Val de Cristo", editada por la Fundación Bancaja de Segorbe en 1998.

Durante sus últimos años de vida, Vicente Simón habitaba en Segorbe, la última vez que hablé con él seguía con las mismas inquietudes de siempre, su interés por la historia (y por el fútbol). Su impresionante capacidad para seguir reflexionando sobre los temas sociales y culturales - a pesar de su edad - volvió a asombrarme gratamente, como en el primer encuentro. En la habitación que ocupaba destacaba sobremanera un pequeño "santuario" ordenado encima de una mesita e iluminado por el gran ventanal de la estancia. Fiel reflejo de las dos grandes pasiones de su vida, pues sobre la tabla de madera se encontraban los tres libros publicados y algunas fotografías de su desaparecida esposa Amparín.

Amparín, siempre estuvo presente en su memoria, hasta el punto de que en los momentos de melancolía fácilmente comprensibles le llevaron a decir: *"Descansa en paz Amparín, mi constante deseo, es estar pronto a tu lado para hacerte compañía y no te sientas sola, sino como siempre hemos estado unidos los dos"*

José Martí Coronado
Cronista Oficial de Azuébar y Chóvar

fiestas religioso-populares en Manises, y sus antecedentes históricos". Als diferents Congressos d'Història de la Corona d'Aragó, on al VIII Congrés presenta la comunicació "El gobierno municipal de Manises en el siglo XVI (segunda mitad) y otras instituciones locales", al I Congrés d'Història del País Valencià on presentava el catàleg de l'Arxiu parroquial de Manises i als Congressos d'Història de l'Horta Sud. La seua presència a totes les Assemblees de l'Associació de Cronistes Oficials del Regne de València i a les Assemblees anuals del Cronistes Nacionals ha estat una constant. Ha publicat treballs a la revista Annals de l'IDECO de l'Horta Sud, a la revista Torrens de l'Ajuntament de Torrent,

En 1983 editava el seu llibre "Manises, retazos de su historia". El 19 d'abril de 1989 l'Ajuntament de Manises el va nomenar "Ciudadà Honorari", amb placa d'argent. En 1994 la Fundació Municipal de Cultura i Joventut de l'Ajuntament de Manises li editava una monografia com a núm 1 dels Quaderns Culturals de Manises dedicat a José Rodrigo Botet (1842-1992), en el 150 aniversari del seu naixement. Però la seua obra més important són sens dubte els xicotets articles publicats per tot arreu, programes de festes de Manises y pobles veïns, l'"Aleluya" o fulla parroquial de Manises, Cronicó, premsa diària, etc. Per al qual i donada la gran dificultat de consulta, el millor homenatge que podia fer l'Ajuntament de Manises seria l'edició de les obres completes d'un dels gran manisers del segle XX, que més volgué a Manises, com fou José Maria Moreno

NOTICIES DE CRONISTES

.Francisco A. Roca Traver, cronista de Torreblanca (Castellón), en los "CXIX Jocs Florals" de 2003 obtuvo el premio del Ayuntamiento de Valencia por su estudio "Instituciones Sociales en la Valencia Foral". Igualmente, ha logrado el premio "González Lizondo" en la convocatoria realizada por *Amics de la Real Academia de Cultura Valenciana* por su estudio "Alfonso II de Valencia y su política interior"

LA POBLA DEL DUC DEDICA UN CARRER A ALEJANDRO BATALLER

El passat dia 20 de febrer l'ajuntament de la Pobla del Duc acordà denominar un carrer amb el nom de "Cronista Alejandro Bataller".

Alejandro Bataller Madramany és un dels fills més il·lustres de la Vall d'Albaida. El nostre conciudadà ha relatat en el seus escrits periodístics una crònica viva de la història quotidiana dels valencians, en termes general, i de la nostra comarca, en particular. Alejandro Bataller va nàixer a Albaida, va viure la seua infantesa a Ontinyent i està vinculat a la Pobla del Duc, on passa tot el temps que pot en la seua casa Pairal, és en definitiva, un home de la Vall al qual tots em de reconèixer el mèrit que se li deu.

Publicat. Revista "Crònica"
d'Ontinyent 12 d'abril de 2002.

ARTICLES SOBRE POBLACIONS VALENCIANES AL PERIÒDIC ABC

En la Junta de Govern celebrada el dia 3 d'abril de 2003 es va acordar col·laborar amb el periòdic ABC amb un article setmanal referit a les nostres poblacions que s'ha de publicar setmanalment al suplement que aquest diari realitza. Els articles hauran d'estar elaborats pels cronistes oficials de les seues respectives localitats. Amb la finalitat que tots tinguen unes mateixes característiques i criteris a continuació especifiquem les normes mínimes que s'han de seguir

El contingut total de cada article ha de ser de dos folis, escrits en lletra d'ordinador Times New Roman, de cos 12, interlineat senzill (aproximadament 100 línies), que hauran d'entregar-se tant en paper com en un disc d'ordinador (1,44 megues), si això és possible, junt amb una o dos fotografies del municipi (vista general o algun monument), i dibuix de l'escut municipal, si es té.

Per a donar una uniformitat en tots els articles, elaborats per diferents cronistes, els apartats de l'article sobre cada una de les poblacions a tractar seran els següents:

- a) Una fitxa tècnica del municipi, que haurà de constar de:
- Nom.
 - Comarca.
 - Província.
 - Distància a la capital de província.
 - Població de fet: (referida al cens del 2001).
 - Superfície del terme municipal (en km. quadrats).
 - Altitud: (en metres)
 - Gentilici (nom dels seus habitants, per exemple de València - valencians, de Torrent - torrentins, etc.).

- b) Introducció geogràfica, situació, límits, clima, etc. (10 línies)
- c) Història. (35 línies)
- d) Monuments (20 línies)
- e) Fills il·lustres. (5 línies)
- f) Festes i folklore (8 línies)
- g) Gastronomia (6 línies)
- h) Recursos econòmics (8 línies)
- i) Serveis (2 línies)
- j) Comunicacions (3 línies)

Les línies per a cada apartat són estimatives, perquè tots els articles tinguen un estil semblant. Cadascú dels senyors cronistes podrà augmentar o disminuir el nombre de línies d'estos apartats en funció de cada població, encara que si que és convenient que els tracte tots i que el total de l'article no sobrepassi els 2 folis (les 100 línies estimades).

Els articles, una vegada realitzats, hauran de remetre's a la següent adreça: Francesc P. Momblanch García. C/ Paz, 5-6ª València-46003 o bé al correu electrònic del nostre secretari: jrsanchis@eresmas.com

Es prega de tots els cronistes la seua col·laboració en una tasca que ha de ser beneficiosa en la difusió de les

ELS CRONISTES ESCRIUEN LLIBRES

TEATRE A MUTXAMEL: 1903-2003

Assumpció Brotons, cronista oficial de Mutxamel, acaba de publicar "Teatre a Mutxamel: 1903-2003" on intenta narrar, fins on és possible la història del teatre a la població a partir de la inauguració del "Teatro Pedraza" ara fa cent anys, quina va ser l'activitat d'este emblemàtic recinte i sobretot, com va actuar de motor per a la cultura artística de futures generacions de mutxamelers que fins als anys cinquanta van representar obres de teatre i sarsueles als locals dels Cines "España" i "Royalty"

BREVE HISTORIA DE LAS ANTIGUAS CALLES

El cronista oficial de la ciudad de Calp, Pedro Pastor, presentó su última obra "Breve Historia de las Antiguas Calles". El libro, avalado por el Instituto Juan Gil Albert de la Diputación Provincial de Alicante, es fruto de un estudio

exhaustivo realizado en los últimos años sobre los antecedentes y el carácter histórico y social de 40 lugares tradicionales del municipio calpino.

Publicado en "Levante". Domingo, 20 de abril de 2003

JUNTES DE GOVERN

Sessió del 30-01-2003

A l'Ateneu Mercantil i presidits per el Sr. Momblanch, es reuniren els Srs.: Moleres, Sanchis, Martí, Doménech, Huguet, Guerrero, Gozálbez, Díez i Civera Excusen: Estarlich, Royo, Guerrero, Llueca. Fa acte de presència: Cronista de Benissanó. Informe de Secretaria. Correspondència rebuda: El Sr. Momblanch, entrega al secretari, carta de l'alcalde d'Alcàsser, comunicant el nomenament de Manuel V. Febrer Romaguera, Cronista Oficial de la Villa d'Alcàsser. De l'alcaldessa de Llombai, presentació del llibre: "Cronicas de Medio Siglo 1952-2002", del que es autor José Fores Lahoz, cronista oficial de Llombai. Informe de Presidència: Participació dels Cronistes Oficials en els acte en motiu del VII Aniversari de l'adquisició del Castell de Benissanó. S'Acorda participar organitzant la següent sessió de treball el dia 7-2-2003: Taula rodona i col·loqui. moderador: Sr. Momblanch. Participants: Sr. Sanchis, Sra. Gozálbez, Sr. Llueca, Sr. Estarlich. Intervenció del Sr. Moleres com a secretari de l'Associació d'Amics dels Castells. Conferència d'Àngel Alonso, Cronista Oficial de Benissanó. El Sr. Momblanch, proposà la participació dels cronistes oficials, en motiu de les seues festes, en la localitat de Llutxent (per notificació del seu Ajuntament). S'acordà la següent Sessió de treball el 22-2-2003: Tema: "Els Corporals a Llutxent". Moderador Sr. Momblanch, Conferenciants: Sr. Ventura i Rafael Canet, cronista oficial de Llutxent. El Sr. Huguet, informa de viatge a L'Alguer, en motiu del 40 Aniversari de l'Expedició Valenciana que dugué a la Verge dels Desemparats. El Sr. Martí, entrega el Catàleg de Cronistes Oficials, segons les dades que es tenen en l'actualitat, per a que siga publicat i repartit entre tots els cronistes de l'Associació. Es proposà enviar una comunicació escrita a tots els cronistes de l'Associació per a actualitzar totes les dades. S'encarregarà del Catàleg de Cronistes el Sr. Martí. El Sr. Momblanch, proposà aprofitar l'enviament per fer el Carnet de Cronista i suggerir (segons acord de l'assemblea) quota voluntària als associats. Encarregats: Sr. Momblanch, Sr. Sanchis i Sr. Martí.

Sessió del 6-03-2003

Es celebrà a l'Ateneu Mercantil, presidits pel Sr. Momblanch García. Assistents Srs.: Estarlich, Moleres, Sanchis, Martí, Doménech, Llueca, Díez. Excusen: Griñó, Royo, Huguet, Gozálbez. Fa acte

de presència: Cronista d'Alcubles.

Lectura de l'acta nº2/2003, la qual va ser aprovada per unanimitat. Correspondència rebuda: Vicente B. Llop, Alcalde de l'Olleria, invitant a la celebració de l'Acte de Nomenament de Fill Predilecte de l'Olleria al seu Cronista Oficial, Joaquín Camarena Reig. Institut d'Historia Almorig de Muro d'Alcoi. Informant de les primeres Jornades d'Historia Local, Elia Gozálbez és la presidenta de la comissió organitzadora d'aquestes Jornades. El nostre President, Francesc de P. Momblanch, clausurarà els actes amb una conferència titulada "Dos linajes. Dos mureros ilustres", u dels quals va ser el Sr. Momblanch, antic president de la nostra Associació, pare del actual president i personalitat destacada de l'advocacia valenciana. "Asociación Española de los Amigos de los Castillos" informant de la Jornada Cultural (celebrada el dia 29-2-2003) tema: "La Castellología militar en la Valencia del siglo XVIII". Llibres rebuts: "Alcublas. Aproximación a su Historia". Autora: Dolores Domingo Comeche, Cronista d'Alcubles. "La Revolución de 1868 i el sexenni democràtic a la comarca de l'Horta Sud".

El president, Sr. Momblanch donà coneixement de la defunció del Cronista Oficial de Manises. Per unanimitat de la Junta de Govern s'acorda fer constar el testimoni de la nostra gran estima al que va ser membre destacat de la Junta de Govern de la nostra Associació i enviar carta de condol a la seua família. Escrit informant que s'ha obert expedient amb motiu del nomenament d'En José Mª Moreno Royo (D.E.P.) com a Fill Predilecte de la Ciutat. Per unanimitat s'acorda enviar carta del Sr. President, i adherir-se incondicionalment a aquesta merescuda distinció, i de tots els cronistes que vulguen adherir-se al nomenament. S'acordà també demanar a l'Ajuntament de Manises que tinga en consideració dedicar una via pública al nom de José Mª Moreno Royo. El Sr. Momblanch llig carta emesa per l'Ajuntament de València, Departament d'Acció Cultural, en la qual ens comuniquen la concessió d'una subvenció a l'Associació de Cronistes del Regne de València, per a fer front a les despeses de la darrera Assemblea. Es proposa enviar carta d'agraïment a l'Ajuntament de Llutxent, fen contar el nostre agraïment per el bon tracte rebut en la Reunió dels Cronistes que tingué lloc el passat dia 22-02-2003. S'acorda convocar Sessió Extraordinària de la Junta de Govern 27-3-2003, Ordre del dia: Programa d'activitats biennal i

